

Deu principis de ciència ciutadana

La ciència ciutadana és un concepte flexible que es pot adaptar i aplicar a diverses situacions i disciplines. Les declaracions que es presenten en aquest document han estat desenvolupades pel grup de treball de l'Associació Europea de Ciència Ciutadana (ECSA) *'Sharing best practice and building capacity'* (*Compartint bones pràctiques i desenvolupant capacitats*), dirigit pel Museu d'Història Natural de Londres i amb la participació de molts membres d'aquesta Associació. La idea principal és exposar alguns dels principis clau que, com a comunitat, creiem subjacents a les bones pràctiques en ciència ciutadana. La traducció al Català ha estat feta pel Jaume Piera, membre del comitè directiu de l'ECSA i Aitana Oltra, membre de l'ECSA.

1. **Els projectes de ciència ciutadana involucren activament als ciutadans i ciutadanes en tasques científiques que generen un nou coneixement o una millor comprensió.** Aquestes persones poden actuar com a contribuents, col·laboradors, o com a líders del projecte, assumint-ne un paper rellevant.
2. **Els projectes de ciència ciutadana produeixen un resultat científic novell**, per exemple responent a una pregunta de recerca o informant en accions de conservació, decisions de gestió o en política ambiental.
3. **Tant els i les científiques professionals com els i les científiques ciutadanes es beneficien de la participació.** Els beneficis poden incloure la publicació dels resultats de la recerca, oportunitats d'aprenentatge, gaudi personal, beneficis socials o satisfacció a través de la contribució a l'evidència científica que faci front als problemes locals, nacionals o internacionals, i a través d'això, tenir la capacitat potencial d'influir en decisions polítiques.
4. **Els i les científiques ciutadanes poden, si ho desitgen, participar en múltiples etapes del procés científic.** Això pot incloure el desenvolupament de la pregunta de recerca, el disseny del mètode, la recollida i anàlisi de les dades, així com la comunicació dels resultats obtinguts.
5. **Els i les científiques ciutadanes han de rebre informació del projecte en tot moment.** Per exemple, com s'utilitzen les seves dades i quins resultats de recerca, polítics o socials s'esperen obtenir.
6. **La ciència ciutadana representa un tipus d'investigació com qualsevol altre, amb les seves limitacions i biaixos que cal considerar i controlar.** No obstant això, a diferència de les aproximacions tradicionals de recerca, la ciència ciutadana ofereix oportunitats per a una major participació pública i democratització de la ciència.
7. **Les dades i meta-dades de projectes de ciència ciutadana haurien de ser públiques i a ser possible, els resultats s'haurien de publicar en un format d'accés obert.** L'intercanvi de dades pot donar-se durant o després del projecte, llevat que hi hagi problemes de seguretat i/o privacitat que ho impedeixin.
8. **Els i les científiques ciutadanes han d'estar reconeguts en els resultats i publicacions del projecte.**
9. **Els programes de ciència ciutadana s'han d'avaluar per la seva producció científica, la qualitat de les dades, l'experiència dels i les participants i l'abast de l'impacte social o polític.**
10. **Els líders de projectes de ciència ciutadana han de tenir en compte tant els aspectes legals i ètics com els drets d'autor, la propietat intel·lectual, els acords d'intercanvi de dades, la confidencialitat, l'atribució i l'impacte ambiental de llurs activitats.**